

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Radca Prawny

pl. Marii Skłodowskiej – Curie 5
60-965 Poznań

Poznań, dnia 19 kwietnia 2017 r.

O P I N I A P R A W N A

I. Przedmiot Opinii

Przedmiotem Opinii jest analiza i wyjaśnienie czy dyplomy magisterskie uzyskane na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej (dalej jako: Uczelnia) są ważne i zgodne z Dyrektywą 2005/36/WE.

II. Akty prawne i dokumenty stanowiące podstawy przygotowania Opinii

Niniejsza opinia została sporządzona na podstawie następujących aktów prawnych i dokumentów:

- 1) Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.),
- 2) Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, Dz.Urz.UE L 255 z 30.9.2005, s. 22-142 z późn. zm.),
- 3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (Dz.Urz. UE L 354, str. 132),
- 4) Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. 2001 Nr 5, poz. 42 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 65).

III. Zastrzeżenia

Opinia została sporządzona w oparciu o stan prawny obowiązujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na dzień sporządzenia Opinii a przedmiot niniejszej Opinii stanowi wyłącznie analiza zagadnienia wskazanego w punkcie I.

IV. Analiza prawna

Zasady uznawania kwalifikacji zawodowych na terenie Unii Europejskiej reguluje Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. W polskim porządku prawnym uznawanie kwalifikacji zawodowych reguluje Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Wdrożyła ona do polskiego systemu prawnego modyfikacje w systemie uznawania kwalifikacji zawodowych wprowadzone dyrektywą 2013/55/UE – która przewiduje stworzenie europejskiej legitymacji zawodowej.

Dyrektywa 2005/36/WE przewiduje system automatycznego uznawania kwalifikacji w przypadku zawodów, których minimalne wymagania w zakresie wykształcenia są zharmonizowane na poziomie Unii Europejskiej w tym architektów.

Zawód architekta, zgodnie z prawem unijnym, jest zawodem regulowanym. Zgodnie z art 3 ust. 1 punkt a) Dyrektywy 2005/36/WE „zawód regulowany” to działalność zawodowa lub zespół działalności zawodowych, których podjęcie, wykonywanie, lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga, bezpośrednio bądź pośrednio, na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych; w szczególności używanie tytułu zawodowego zastrzeżonego na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe stanowi sposób wykonywania działalności zawodowej. W przypadkach, w których nie stosuje się pierwszego zdania niniejszej definicji, działalność zawodowa, o której mowa w ust. 2, traktowana jest jako zawód regulowany.

Natomiast „dokumentem potwierdzający posiadanie kwalifikacji” są: dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty wydane przez organ Państwa Członkowskiego wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tego Państwa, potwierdzające pomyślne ukończenie kształcenia zawodowego, odbywanego w przeważającej części na terytorium Wspólnoty.

Zgodnie z artykułem 46 Dyrektywy Kształcenie architekta obejmuje:

- a) co najmniej pięcioletnie studia w pełnym wymiarze godzin na uniwersytecie lub w porównywalnej instytucji edukacyjnej zakończone zdaniem egzaminu na poziomie uniwersyteckim; lub
- b) co najmniej czteroletnie studia w pełnym wymiarze godzin na uniwersytecie lub w porównywalnej instytucji edukacyjnej zakończone zdaniem egzaminu na poziomie uniwersyteckim wraz z zaświadczeniem potwierdzającym pomyślne ukończenie dwuletnich praktyk zawodowych.

Architektura musi być głównym przedmiotem studiów, o których mowa w ust. 1. Studia w równoważnym stopniu obejmują teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia architekta oraz gwarantują przynajmniej uzyskanie następującej wiedzy, umiejętności i kompetencji:

- a) umiejętności tworzenia projektów architektonicznych spełniających wymogi zarówno estetyczne, jak i techniczne;
- b) odpowiedniej znajomości historii i teorii architektury oraz sztuk pokrewnych, technologii i nauk humanistycznych;
- c) wiedzy na temat sztuk pięknych w zakresie, w jakim wpływają one na jakość projektu architektonicznego;
- d) odpowiedniej znajomości urbanistyki, planowania oraz umiejętności niezbędnych w procesie planowania;
- e) rozumienia związków zachodzących pomiędzy ludźmi a budynkami oraz pomiędzy budynkami a środowiskiem je otaczającym, oraz rozumienia potrzeby dostosowania budynków oraz przestrzeni między nimi do ludzkich potrzeb i skali;
- f) rozumienia charakteru zawodu architekta oraz jego roli w społeczeństwie, w szczególności w przygotowywaniu koncepcji projektów uwzględniających czynniki społeczne;
- g) rozumienia metod gromadzenia informacji i przygotowywania koncepcji projektu;

- h) rozumienia projektowania konstrukcji oraz problemów budowlanych i inżynierskich związanych z projektowaniem budynków;
- i) odpowiedniej wiedzy w zakresie problemów fizycznych i technologii oraz funkcji budynków, umożliwiającej zapewnienie wygodnych wnętrz oraz zabezpieczenia przed niekorzystnym działaniem czynników atmosferycznych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju;
- j) umiejętności koniecznych do projektowania budynków spełniających wymogi użytkowników w zakresie, w jakim umożliwiają to dostępne środki finansowe i przepisy budowlane;
- k) odpowiedniej znajomości gałęzi przemysłu, organizacji, przepisów i procedur niezbędnych dla realizacji projektów budynków oraz integracji planów z ogólnym projektem planistycznym.

Zgodnie z art. 48 ust. 2 Dyrektywy uznaje się, że obywatele Państwa Członkowskiego, którzy zostali upoważnieni do używania tytułu architekta zgodnie z przepisami przyznającymi właściwemu organowi Państwa Członkowskiego prawo przyznawania tego tytułu obywatelom Państw Członkowskim, wyróżniającym się ze względu na osiągnięcia w dziedzinie architektury, spełniają warunki konieczne do wykonywania działalności architekta pod tytułem zawodowym „architekta”. Dowodem na to, że dane osoby wykonują działalność w dziedzinie architektury, jest świadectwo wydawane przez ich rodzime Państwo Członkowskie.

V. Wnioski

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy w pierwszej kolejności, iż kształcenie na kierunku Architektura na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej odpowiada wymogom wskazanym w Dyrektywie 2005/36/WE. Oznacza to, że uzyskanie tytułu „mgr inż. arch.” na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej jest uznawane na terenie Unii Europejskiej. Osoby posiadające ww. tytuł mogą ubiegać się o uznanie swoich kwalifikacji w innym Państwie Członkowskim.

Osoby, które rozpoczęły studia na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej przed rokiem 2007 korzystają z praw nabytych wskazanych w Aneksie VI Dyrektywy o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych. Jeżeli wskazane osoby ukończyły studia i dysponują odpowiednim zaświadczeniem i spełnieniu wymogu studiów i posiadanych kwalifikacji zapisanych w art 46. Dyrektywy, korzystają z prawa do automatycznego uznania ich kwalifikacji w każdym Państwie Członkowskim.

Ze względu na to, że został złożony wniosek o notyfikację dyplomów w akademickim roku odniesienia 2007/2008, osoby które rozpoczęły studia po 2007 r. i które uzyskały dyplom ukończenia studiów z tytułem „mgr inż. arch.” na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej, będą korzystać z automatycznego prawa uznawania kwalifikacji architekta na terenie Unii Europejskiej bez konieczności nostryfikacji dyplomu przez państwo przyjmujące. Wskazana uproszczona procedura obejmować będzie dyplomy uzyskane przez osoby, które rozpoczęły studia w roku akademickim 2007/2008 i w latach następnych.

Jacek Nowak
radca prawny

